

plne zmizne.“ Celá časť sa nesie v atmosfére gregoriánskeho spevu. Zaujímavé je intermezzo trubky, ktorá zaznieva z diaľky.

„3. Pínie na Janicule: vzduchom prechádza chve-
nie; v jasnej splni mesiaca vidno pínie na Jani-
cule. Slávik spieva.“ Tento spev slávika je znázor-
nený veľmi naturalisticky: Respighi uvádza v par-
titúre gramofónovú platňu, ktorá v správnom
okamžiku reprodukuje celkom vecne spev slávi-
ka.

„4. Pínie na Via Appia: brieždenie v hmle na Via
Appia. Kraj, tak bohatý na osudné udalosti, strá-
žia pínie. Neisto a neustále znie rytmus neúnav-
ného sem a tam. Vo fantázii básnika vzniká vízia
antickej nádhery: zaznejú vojenské trubky a kon-
zulove vojsko v lesku novej slávy postupuje na
Via sacra, aby založilo oheň na víťazstvo Campi-
doglia“.

K-13*51274 — ZT 41, 1747-65

BUDÚCI KONCERT

Štvrtok 22. 4. 1965 v poradí A
Piatok 23. 4. 1965 v poradí B

Symfonický orchester Čs. rozhlasu Praha

Dirigent: ALOIS KLÍMA
Sólista: MILAN BAUER

KARDOŠ: 5. SYMFÓNIA
DVOŘÁK: KONCERT PRE HUSLE A ORCHESTER
FRANCK: SYMFÓNIA d mol

BRATISLAVSKÉ HUDOBNÉ SLÁVNOSTI

Koncert

DIRIGENT
DJURA JAKŠIČ
(JUHOSLÁVIA)

SÓLISTA
BERL SENCFSKY
(USA)

Bratislava 15. a 16. apríla 1965

SLOVENSKÁ FILHARMÓNIA

NOSITEĽ RADU PRÁCE

WOLFGANG AMADEUS MOZART

SERENÁDA PRE ŠTYRI ORCHESTRE, KV 286

Andante

Allegro grazioso

Tempo di Minuetto

LUDWIG VAN BEETHOVEN

KONCERT PRE HUSLE A ORCHESTER D dur

op. 61

Allegro ma non troppo

Larghetto

Rondo. Allegro

ALEXANDER OBRADOVIČ

PRELÚDIUM A FÚGA PRE SLÁČIKOVÝ ORCH.

OTTORINO RESPIGHI

RÍMSKE PÍNIE

Pínie vo Villa Borghese

Pínie pri katakombách

Pínie na Janicule

Pínie na Via Appia

Z nespočetného radu serenád a nokturn **Wolfganga A. Mozarta** zaujíma serenáda KV 286 z r. 1777 zvláštne miesto svojím obsadením: stretajú sa v nej štyri orchestre, z ktorých každý sa skladá zo sláčikového kvarteta a dvoch lesných rohov. S výnimkou tria menuetu, v ktorom hrá buď jeden orchester alebo všetky štyri spoločne, je celá skladba vystavaná na trojnásobnej ozvene, jednej z obľúbených techník starej hudby. Prvý orchester hrá melódiu, druhý nastúpi ako ozvena v jej druhej polovine, tretí hrá zase len polovicu tohto, takže poslednému orchestru zostávajú len záverečné takty. V podstate ide o hru, ktorú však Mozart vedel podvihnúť na umeleckú úroveň: ozvena v tomto prípade nie je len vonkajším efektom, ale organickou súčasťou výstavby celého diela, popri prirodzene, neodolateľne humorných úsekoch.

Koncert pre husle a orchester **Ludwiga van Beethovena** je jedným z najvýznamnejších diel tohto druhu vo svetovej literatúre vôbec. Jeho interpretácia si vyžaduje osobitne hlboké ponorenie sa do obsahu skladby, bez ktorého nie je mysliteľné zvládnutie jemného organizmu formy. V základe koncertu sa výrazne prejavuje skladateľov heroizmus (dielo vzniklo v r. 1806) a filozofické zamyslenie sa nad životom. Virtuózne koncertantné prvky slúžia tomuto zámeru a nikdy nie sú použité samoúčelne. Práve preto po prvom predvedení koncertu obecenstvo nevedelo si zladíť konvenčný pojem koncertantnej bravúry s usmiernenou sadzbou sólového partu v Beethovenovom diele. Od prvej chvíle sa však publikum sklonilo pred majstrovskou koncepciou tejto skladby.

Prvá časť je vystavaná z troch myšlienok. Expozícia prvej myšlienky má gradačný charakter, druhá myšlienka je nežná, kantabilná, skvele využitá v organizme formy. Funkčne zdôraznená zaznie po kadencii a končí prvú časť koncertu. Druhá časť je kludným, meditatívnym spevom, ktorý sa nesie s nedostiznou beethovenovskou vrúcnosťou.

Záverečné rondo je ukázkou Beethovenovho temperamentu, iskrivého humoru, neočhvejnej vitality

a veľkého kompozičného majstrovstva. Schéma rondovej formy poddáva sa náporu jeho myšlienok a vytvára refaz pevne skĺbených pásiem celku neodolateľnej sugestívnosti. Prvé predvedenie koncertu sa uskutočnilo 23. 12. 1906 vo Viedni.

Alexander Obradovič, nar. 1927, absolvoval štúdium skladby na Hudobnej akadémii v Belehrade v r. 1952. Dnes pôsobí ako docent na tejto akadémii, súčasne je generálnym tajomníkom Sväzu skladateľov Juhoslávie. — Napísal rad symfonických prác, komornú hudbu, piesne s orchestrom, sbory, filmové hudby a pod. Obradovič je nositeľom mnohých cien.

Ottorino Respighi (1879—1936) bol najúspešnejším talianskym skladateľom prvých desaťročí nášho storočia. V svojej tvorbe nadviazal na Richarda Straussa na Debussyho a vytvoril osobitý typ symfonickej básne s opisným charakterom. Respighiho hudba je robustná a zmyslová, dosahuje silný účinok často veľmi drastickými prostriedkami. Popri virtuóznom narábaní s orchestrálnym koloritom je pre Respighiho typická aj tendencia k archaizovaniu: veľmi rád používal staré cirkevné tóniny a zvuk starých hudobných nástrojov.

K Respighiho najznámejším skladbám patria tri symfonické básne: Rímske fontány, Rímske pínie a Rímske slávnosti. — Rímske pínie vznikli v r. 1924; dielo má štyri časti s programovými názvami, pričom autor sám načrtol obsah každej z nich. „1. Pínie vo Villa Borghese: deti sa hrajú v háji píní vo Villa Borghese; tancujú v kruhu, napodobňujú kroky vojakov a bitku, nadchýňajú sa krikom lastovčiek a — utečú.“ Skladateľ spracúva populárne detské piesne; aj živé Vivace v závere tejto časti je vystavané na detskej piesni. Vrchol tohto úseku tvoria ostro disonantné a hlasné trúbky, čím autor dosiahol celkom zvláštneho účinku.

„2. Pínie pri katakombách: náhle sa mení scéna a sme v tieni píní, ktoré ozdobujú vchod do katakomby; zvnútra znie smutný spev žalmov, slávnostne sa rozprestiera ako hymna a znova tajú